

**DR. FAZIL KÜÇÜK
VE KIBRIS**

Rukiye MADEN

Tarihçi Kitabevi Yayınları: 54
Tarihçi Kitabevi Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Necip Azakođlu

Editör: Necip Azakođlu
Sayfa ve Kapak Tasarım: Tarkan Togo

Birinci baskı: Mart 2014
Boyutlar: 13.5 x 21 cm
Sayfa sayısı: 328

Baskı ve Cilt:
Kitap Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Őti.
DavutpaŐa Cad. 123 Kat 1
Topkapı / ZEYTİNBURNU - İSTANBUL
+90 (212) 482 99 10
Sertifika no: 16053

ISBN: 978-605-4534-48-7

© Yayın hakları Tarihçi Kitabevi'ne aittir.
Bu eserin bütun hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan
kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir Őekilde kopya edile-
mez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Tarihçi Kitabevi
www.tarihcikitavebi.com

Moda Caddesi No: 104/A Moda / KADIKÖY-İSTANBUL
Tel: 0 216 418 68 86
GSM: 0 530 370 74 11
E- posta: info@tarihcikitavebi.com

İÇİNDEKİLER

Sunuş	VII
Önsöz	XI
Kısaltmalar	XVI

Giriş	
DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN HAYATI	1

BİRİNCİ BÖLÜM

DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN YER ALDIĞI MİLLİ DİRENİŞ ÖRGÜTLERİ, SİYASİ PARTİLER VE HALKIN SESİ GAZETESİ

1.1 KIBRIS TÜRKLERİNİN MİLLİ DİRENİŞ ÖRGÜTLERİ	5
1.1.1 Kıbrıs Türk Mukavemet Birliği (KITEMB)	7
1.1.2 VOLKAN Örgütü	9
1.1.3 Dokuz Eylül Cephesi	11
1.1.4 Türk Mukavemet Teşkilatı (TMT)	12
1.1.4.1 TMT'nin Kuruluşu	12
1.1.4.2 Dr. Fazıl Küçük'ün ve Türkiye'nin TMT İle İlişkisi	17
1.1.5 Kara Çete Örgütü	24
1.2 SİYASİ PARTİLER	25
1.2.1 Kıbrıs Adası Türk Azınlığı Kurumu (KATAK)	25
1.2.1.1 KATAK'ın Kuruluşu	25
1.2.1.2 Dr. Fazıl Küçük'ün KATAK'tan İstifa Etmesi	28
1.2.2 Kıbrıs Millî Türk Halk Partisi (KMTHP)	31
1.2.3 Kıbrıs Türk Kurumlar Birliği	32
1.2.4 Kıbrıs Millî Türk Birliği	33
1.2.5 Kıbrıs Türktür Partisi	38
1.3 HALKIN SESİ GAZETESİ	38
1.3.1 Halkın Sesi Gazetesinin Yayın Hayatına Başlaması	38
1.3.2 Gazetenin İsmi Belirlenmesi	43
1.3.3 Halkın Sesi Gazetesinin İlkeleri	43
1.3.4 Halkın Sesi Gazetesine Yapılan Baskılar ve Gazetenin Kapatılması	44
1.3.5 Halkın Sesi Gazetesinin Faaliyetleri	46

İKİNCİ BÖLÜM

KIBRIS CUMHURİYETİ'NİN KURULUŞU, YIKILIŞI VE DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN SİYASETTEN AYRILMASI

2.1 KIBRIS CUMHURİYETİ'NİN KURULUŞ SÜRECİNDE DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN ROLÜ	49
--	----

2.1.1 Zürih Anlaşması	50
2.1.2 Londra Konferansı ve Londra Anlaşması	52
2.1.3 Askeri İttifak Anlaşması	56
2.1.4 Garanti Anlaşması	57
2.1.5 Kıbrıs Cumhuriyeti Bayrağı	58
2.1.6 Dr. Fazıl Küçük'ün Cumhurbaşkanı Muavini Seçilmesi	58
2.1.7 Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası	61
2.1.8 Kıbrıs Cumhuriyeti'nin İlanı	63
2.2 TÜRKİYE'DE ÖĞRENİM GÖREN KIBRISLI ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DR. FAZIL KÜÇÜK ALEYHİNE YAPTIKLARI YÜRÜYÜŞLER	65
2.3 KIBRIS CUMHURİYETİ'NİN YIKILIŞ SÜRECİ	70
2.3.1 Makarios'un Anayasa Değişikliği Teklifi ve Anayasa'yı İhlali	70
2.3.2 Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Yıkılışı	75
2.4 DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN ENOSİS VE TAKSİM POLİTİKALARINA BAKIŞI	78
2.4.1 Enosis	78
2.4.2 Taksim	82
2.5 KANLI NOEL OLAYLARI SIRASINDA DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN KIBRIS TÜRK HALKINA VERDİĞİ DESTEK VE MÜCADELESİ	88
2.5.1 Akritas Planı	88
2.5.2 Kanlı Noel'e Hazırlık	89
2.5.3 Kanlı Noel Olayları	90
2.5.4 Dr. Fazıl Küçük'ün Olayları Önleyici Barışçıl Politikaları	95
2.6 GEÇİCİ KIBRIS TÜRK YÖNETİMİ	99
2.7 DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN SİYASETTEN AYRILMASI VE KIBRIS TÜRK FEDERE DEVLETİ'NİN KURULUŞU	106

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN SİYASİ HAYATINDA ÖNEM VERDİĞİ BAŞLICA KONULAR VE ŞAHISLAR

3.1 DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN GÖZÜNDEN KIBRIS TÜRKLERİNİN BAŞLICA SORUNLARI VE ÇÖZÜM ARAYIŞLARI	109
3.1.1 Eğitim	110
3.1.2 Evkaf	112

3.1.3 Belediyeler	118
3.1.4 Ekonomi	122
3.1.4.1 Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği	122
3.1.4.2 Kıbrıs Türk İşçiler Birliği	123
3.1.5 Müftülük	124
3.1.6 Şer'iyeye Mahkemeleri	126
3.1.7 Aile Kanunu	127
3.1.8 Kıbrıs Ordusu	128
3.2 DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN SİYASİ HAYATINDAKİ ÖNEMLİ ŞAHISLAR	130
3.2.1 Rauf Raif Denктаş	130
3.2.2 Adnan Menderes	137
3.2.3 Fatin Rüştü Zorlu	139
3.2.4 Burhan Nalbantoğlu	141
3.2.5 Nevzat Karagil	141
3.2.6 Mehmet Necati Özkan	142
3.2.7 İhsan Ali	143
3.2.8 Faiz Kaymak	144
3.2.9 Makarios	145
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN TÜRK SİYASİ TARİHİNDEKİ ÖNEMİ VE VEFATI	
4.1 DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN TÜRKİYE'YE KIBRIS SORUNUNU HATIRLATMASI VE ANAVATAN'IN ÖNEMİ	149
4.1.1 Dr. Fazıl Küçük'ün Mücadelesinde Türkiye'nin Önemi	151
4.2 DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN VEFATI	156
4.3 DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN KIBRIS TÜRK HALKINDAKİ YERİ	159
4.3.1 Dr. Fazıl Küçük Müzesi ve Vakfı	160
4.3.2 Dr. Fazıl Küçük'ün Heykeli	162
4.3.3 Dr. Fazıl Küçük'ün Yazdığı Kitap ve Makaleler	163
4.3.4 Dr. Fazıl Küçük Hakkında Yazılan Kitap ve Makaleler	164
Sonuç	166
Kronoloji	169
Kaynaklar	180
Dipnotlar	191
Ekler	245

SUNUŞ

Dr. Fazıl Küçük, Kıbrıs Türklerinin Milli Mücadele kahramanı ve sembol isimlerinden birisidir. Hayatını Kıbrıs Türklerinin varlığını korumaya adanmış büyük bir devlet adamıdır.

İkinci Dünya Savaşı sonunda Kıbrıs'ın yönetimini bırakmak isteyen İngiltere, 1947'de Paris Anlaşması'yla İtalyanlardan aldığı Mentеше Adaları'nı (On İki Ada) Yunanistan'a vermiştir. Bu ödülle Megali İdea düşüncesine tekrar dönen Yunanistan, Kıbrıs'ın da kendisine verilmesi için büyük bir çaba içine girmiştir. Nitekim 16 Şubat 1951'de Yunanistan Başbakanı Sofoklos Venizelos "*Kıbrıs'ın Yunanistan'a katılması*" isteğini açıklamıştır. İngiltere'ye bu yönde yapılan girişimler sonuçsuz kalınca, bu defa konuyu Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'na götürmüşlerdir. Birleşmiş Milletler'in konuyu ele almaması Yunanistan'da büyük bir düş kırıklığına sebep olmuştur. Bu gelişmeler üzerine Kıbrıs Rumları "*Kıbrıs Mücadelesi İçin Milli Teşkilat*" (Ethniki Organosis Kyprion Agoniston) anlamına gelen kelimelerin baş harflerinden oluşan EOKA terör örgütünü kurmuşlardır. General Grivas'ın öncülüğündeki tedhiş örgütü, devlet dairelerine ve Ada Türklerine saldırılar başlatmıştır. 21 Haziran 1955'de Rum tedhişçilerin attıkları bombalarla on dört Türk yaralanmıştır. Ertesi gün Dr. Fazıl Küçük Türk Hükümeti'ne bir telgraf göndererek, Kıbrıs Türklerinin güvenliğini Türkiye'ye bıraktıklarını bildirmiştir. Bu sıkıntılı süreçten sonra Ada'nın geleceğiyle ilgili bütün görüşmelerde Kıbrıs Türklerinin lideri Dr. Fazıl

Küçük'ü görmek mümkündür. 1931 yılından itibaren muhtelif gazetelerde yazdığı köşe yazılarıyla ve 1943 yılından itibaren ise "Halkın Sesi" adlı gazetesıyla halkı aydınlatma ve örgütleme yolunda büyük çaba gösteren Dr. Küçük, hekimlik ve fikir adamlığı yanında iyi bir teşkilatçı olduğunu birçok savunma örgütü kuruculuğuna önderlik ederek de ispatlamıştır. Bu örgütlerden en önemlisi, *Türk Mukavemet Teşkilatı*'dır. Kısa adı "TMT" olan Türk Mukavemet Teşkilatı, Rum saldırılarına karşı Kıbrıs Türklerinin en önemli güvencesi olmuştur.

1959 yılı başlarında yapılan Zürih ve Londra Anlaşmaları sırasında Ada Türklerini büyük bir liyakatle temsil eden Dr. Küçük, bu anlaşmalarla kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti'nde Cumhurbaşkanı Yardımcısı olarak Türk toplumunun güvencesi olmuştur. Bu yıllarda Dr. Fazıl Küçük ve Rauf R. Denктаş omuz omuz Kıbrıs Türklerinin mücadelesinde öne çıkmışlardır. İki liderin de birçok ortak yanı bulunmakla beraber en önemli özellikleri Anavatan Türkiye sevgisi ve güvenidir. Kıbrıs Cumhuriyeti, Rumların Enosis gayretleri neticesi işlemez hale gelince bu iki lider Geçici Türk Yönetimi'ni kurmaya zorlanmış, 28 Aralık 1967'de kurulan yönetimin başına Dr. Fazıl Küçük, başkan yardımcılığına da Rauf R. Denктаş getirilmiştir. Bu tarihten sonra Kıbrıs Türklerinin Rumlarla birlikte yaşama girişimleri sonuçsuz kalmış ve fiilen bölünmüş olan iki toplum 20 Temmuz 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı ile bağımsız iki cumhuriyet haline gelmiştir.

Türkiye'nin milli davası olan ve uğruna birçok canlar feda edilen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bayrak isimleri, Dr. Fazıl Küçük ve Rauf R. Denктаş'tır. Kıbrıs davasının öncüsü, değerli devlet adamı Dr. Fazıl Küçük'ü bilimsel olarak inceleyen Rukiye Maden'i başarılı çalışmasından dolayı kutlar, bu vesiley-

SUNUŞ

le adını Kıbrıs tarihine altın harflerle yazdıran bu kıymetli Őahsiyetin hayatı ve toplumu için yaptığı mücadelenin genç nesiller tarafından daima hatırlanmasını dilerim.

Prof. Dr. Süleyman BEYOĐLU

EKLER

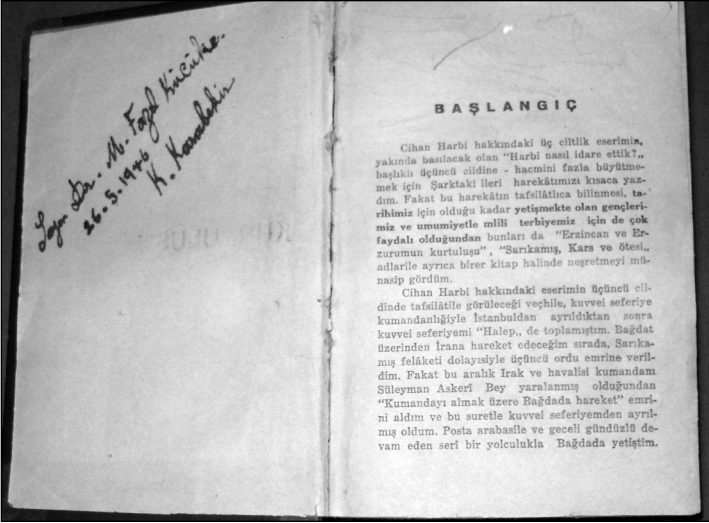
Ek-58 Dr. Fazıl Küçük, Atatürk'ün Huzurunda

Ek-59 Dr. Fazıl Küçük, İsmet İnönü'yle Birlikte

Ek-100 Dr. Fazıl Küçük Müzesi'nde Yer Alan Dr. Fazıl Küçük'ün Çalışma Odası

Ek- 101 Dr. Fazıl Küçük Müzesi'nde Yer Alan ve 26.05.1946 Tarihinde Kazım Karabekir Paşa Tarafından Dr. Fazıl Küçük'e Armağan Edilen "Erzincan Ve Erzurum'un Kurtuluşu" Adlı Kitap

